

Nowa Karta Pracowników Służby Zdrowia

Kolejna konferencja z cyklu Gdańskie Spotkania z Etyką Lekarską odbyła się 4 listopada 2017 r. w auli im. prof. Olgierda Narkiewicza w Atheneum Gedanense Novum. Zasadniczym jej tematem była prezentacja Nowej Karty Pracowników Służby Zdrowia opracowana przez Papieską Radę ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia. Prezentacji dokonał krajowy duszpasterz służby zdrowia ks. dr Arkadiusz Zawistowski.

W obliczu stojących przed światem służby zdrowia wyzwań św. Jan Paweł II ustanowił 11 lutego 1985 r. Papieską Radę ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia. Rezultatem pracy dykasterii było pierwsze wydanie Karty Pracowników Służby Zdrowia w roku 1994, która przetłumaczona na 19 języków, stanowiła cenne narzędzie dla formacji początkowej, ale także formacji stałej różnych specjalistów działających w świecie służby zdrowia.

W następstwie nowych osiągnięć w dziedzinie badań biomedycznych i naukowych zaistniała konieczność rewizji i aktualizacji treści zawartych w Karcie. Wzięto w niej również pod uwagę wpływ nauk medycznych na życie ludzkie, kwestie medyczno-prawne, wymiaru sprawiedliwości, poszanowania godności pacjenta, zasadę pomocniczości i wzrastającą wrażliwość na wartość solidarności.

Dykasteria kierowana przez naszego rodaka ks. arcybiskupa Zygmunta Zimowskiego, zaprosiła do współpracy lekarzy, pielęgniarki, personel pomocniczy, biologów, farmaceutów, organizatorów opieki zdrowotnej, ustawodawców. Wśród stałych członków dykasterii zasiadają teolodzy, etycy, bioetycy zarówno duchowni, jak również świeccy.

Wieloletnim owocem pracy tak różnorodnego zespołu ludzi jest Nowa Karta. Arcybiskup Zygmunt Zimowski, przewodniczący Rady w latach 2009-2016 troszczył się osobiście o wydanie Karty i przygotował do niej wstęp. W 2016 r. Wydawnictwo Watykańskie (Libreria Editrice Vaticana) opublikowało Nową Kartę. Tłumaczenia dokumentu na język polski podjął się komitet naukowy powołany przez Radę Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego, zaś samo wydanie Nowej Karty powierzono Księgarni Św. Jacka w Katowicach. We wprowadzeniu do polskiego wydania Nowej Karty biskup Stefan Regmunt, przewodniczący Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, pisze, że *wydanie Nowej Karty Pracowników Służby Zdrowia stanowi okazję do dalszego zacieśnienia współpracy między osobami zaangażowanymi zarówno w życie Kościoła, jak i w służbę ludziom chorym. Polskie tłumaczenie Nowej Karty może też stać się punktem wyjścia do podejmowanej*

w naszej Ojczyźnie pogłębionej debaty społecznej wokół etycznych aspektów działań medycznych.

Nad praktycznym wymiarem Nowej Karty zastanawiali się: lekarz – prof. Zbigniew Zdrojewski, farmaceuta – prof. Małgorzata Sznitowska i pielęgniarka – mgr piel. Anna Czarnecka. Prof. Z. Zdrojewski stwierdził, że Nowa Karta jest doskonałym źródłem zasad i norm postępowania nie tylko dla lekarzy, ale również dla wszystkich pracowników służby zdrowia. Ponadto kierowana jest także do pacjentów i ich rodzin oraz do osób, które zajmują się opieką duchową

chorych. Dokument służy również pogłębieniu formacji sumień i wdrażaniu zasad moralnych, poszanowaniu autonomii chorego i jego godności, wspieraniu wierności etycznej pracowników służby zdrowia, nadaje sens pracy zawodowej lekarza (zawód, misja, powołanie). Stanowisko przedstawione w Nowej Karcie wypracowane jest w oparciu o oficjalne dokumenty Kościoła, wypowiedzi trzech ostatnich papieży, a jednocześnie przeopojone są głębokim humanizmem. Dokument napisany jest pięknym, zrozumiałym językiem. Każdy

znajdzie w nim odpowiedź na nurtujące go problemy.

Prof. Małgorzata Sznitowska zwróciła uwagę na problemy dotyczące zawodu farmaceuty, należy do nich: uczciwa informacja o lekach, działania niezgodne z sumieniem farmaceuty, opieka farmaceutyczna i wszechobecna polipragmatyzacja.

Mgr piel. Anna Czarnecka w imieniu całego środowiska pielęgniarek i położnych podkreśliła, że te zawody najbardziej uczestniczą w życiu człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci. Dlatego też najbardziej powinni dbać o życie ludzkie: zarówno cielesne, jak i duchowe. Pracownik służby zdrowia jest gwarantem prawa do godnego życia. W tym też zawiera się właściwa prewencja sanitarna (podawanie leków, szczepienia, szerzenie oświaty zdrowotnej). Wreszcie ważny jest udział pracownika służby zdrowia w opiece terminalnej i zapewnieniu podstawowych praw umierającego człowieka (odżywianie, nawadnianie, leczenie przeciwbólowe, właściwa informacja o stanie zdrowia, opieka duchowa).

Wszyscy uczestnicy byli zgodni, że Nowa Karta jest ważnym dokumentem, z którym każdy obecny i przyszły pracownik służby zdrowia (student) powinien się zapoznać.

prof. Zbigniew Zdrojewski,
Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych,
Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii

